ANG Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Bisaya
Bolyum LVI Ihap 4
Pebrero 21, 2025
www.philippinerevolution.nu

EDITORYAL

Batukan ang agresibong halimaw nga imperyalistang US

Usa pa lang ka bulan sukad milingkod si Donald Trump isip presidente sa United States of America, apan bisan kinsa na lang ang iyang gisungag ug giatake, sama sa usa ka ungo nga hakog sa pag-angkon sa tanan alang sa iyang gingharian. Sa iyang mga deklarasyon ug lakang, gitangtang ni Trump ang maskara sa US isip "tigpasiugda sa demokrasya," ug gibutyag ang tinuod nga dagway ug kolor sa US isip walay katagbawang imperyalistang gahum nga nag-ilaid sa krisis ug desperadong luwason sa nagkahanaw nga imperyo.

Sulod sa US, salamin sa nagkalalum nga krisis sa pulitika ug pagkusog sa pasista, rasista ug ultra-konserbatibong laraw ang kaylap nga pagyatak sa gubyernong Trump sa demokratikong katungod sa mga Amerikano. Sa mando ni Trump, liboan kamga empleyado sa gubyerno ang diha-dihang gitangtang sa trabaho aron kuno makadaginot. Gipalihok niya ang mga armadong ahensya sa estado aron bangis nga prisohon o palagputon ang milyun-milyong mga "iligal" nga migrante sa US.



Sa halos tanang bahin sa kalibutan, ang mga katawhan ug nasud nag-atubang sa mga pagpamig-ot sa ekonomiya ug mga hulga sa agresyon sa imperyalismong US. Gigamit ni Trump ang pagpahamtang og taripa sa pamatigayon, pagbawi o pagpugong sa mga ayudang militar ug pang-ekonomiya batok sa mga nasud nga gusto niyang pig-oton, pasunuron o paluhuron sa iyang mga dikta.

Nagpahamtang si Trump og dugang nga mga taripa batok sa mga produkto gikan sa Canada, Mexico ug China sa pagsulay nga pig-oton sila aron ihatag ang iyang gusto. Sa samang higayon, gideklara ni Trump ang iyang plano nga ipailalum ang Canada isip ika-51 nga estado sa US. Gianunsyo usab niya ang plano nga kuhaon ang kontrol sa Panama Canal tungod kay kuno gipaboran niini ang China. Nagmugna usab si Trump og kasikas iyang plano nga "paliton" o sakupon ang Greenland.

Gideklara usab ni Trump ang iyang plano nga "ilogon" ug "angkunon" ang Gaza Strip, ug palayason ang tanang Palestino gikan sa ilang yuta ug panimalay. Kini usa ka dayag nga paglapas sa kagawasan ug katungod sa mga Palestino sa kaugalingong paghukum. Gitukmod

ni Trump ang Zionistang estado sa Israel nga ipadayon pag-usab ang pagpamomba sa Gaza, supak sa kasabutan sa hunong-buto.

Bag-o lang, gimando ni Trump ang 90 ka adlaw nga suspensyon sa $64-bilyon nga mga programa nga gipondohan sa USAID o US Agency for International Development. Gigamit kini ni Trump aron mas paluhuron ang mga atrasadong nasud nga nagsalig pag-ayo niini. Lakip dinhi mao ang mga programang panglawas sa South Africa, nga gusto niyang ipaatras sa pagkundena sa Israel sa gerang henosidyo batok sa mga Palestino, ug aron pugngan kining magpatuman og reporma sa yuta nga molangkat sa sistema sa yuta sa kanhing rehimeng rasistaSa duso ni Trump, gisugdan sa US ug Russia ang negosasyon aron kuno tapuson ang gubat sa Ukraine. Labaw nga natin-aw karon nga kini usa ka "proxy war." Gibasol karon ni Trump ang Ukraine nga "nagpasiugda" niini, bisan og dugay nang gigamit sa US ang Ukraine aron makig-away sa Russia. Sa pakigsuod ni Trump sa Russia bahin niini, laraw niining kontrolon ang mga minerales, ingonman ang pag-awayon ang Russia ug China alang sa estratehikong katuyuan sa US nga ihimulag ang China.

Ubos ni Trump, nagpadayon ang militarisasyon sa US aron palig-onon ang ilang presensya sa Asia, ilabina palibot sa China, ug paggamit sa armadong pwersa sa Pilipinas ug sa itoy nga gubyernong Marcos, para kanunayng hagiton ang China.

Sa kahadlok nga targeton ni Trump ang gubyerno sa Pilipinas sama sa pagpamig-ot niini sa ubang nasud, nagdali-dali karon ang rehimeng Marcos nga magpasikat sa bag-o niyang amo aron pamatud-an ang iyang pagkamatinud-anon sa imperyalismong US. Labaw pang gipahugot ni Marcos ang pagsalig sa palisiyang panggawas ug kaayuhan sa Pilipinas sa interes ug heyopulitikal nga laraw sa iyang imperyalistang among US nga palibutan ug pugngan ang pagkusog pa sa imperyalistang China.

Niining milabayng semana, gipagrabe sa gubyernong Marcos ang pagpanghagit sa China, pinaagi sa pagdakop kuno sa mga "espiya" nga Chineses sa Pilipinas (bisan og gawasnong nagaoperasyon sa Pilipinas ang mga ahente sa CIA, sama sa nabugsok nga eroplanong pang-espiya niini sa Maguindanao). Walay hunong usab ang mga drama sa "pag-abog" sa "hilabihan ka daku" nga barkong Coast Guard sa China sa West Philippine Sea (apan hilum kaayo dihang miagi ang higanteng USS Carl Vinson sa mismong kadagatang teritoryal sa Pilipinas, dihang misulod kini sa tunga-tunga sa Leyte ug Mindanao, ayha miistasyon sa Palawan).

Ginapakita sa mga lakang sa gubyernong Trump ang desperasyon sa imperyalismong US nga iduso ang kaugalingon isip nag-unang gahum sa tibuok kalibutan, luyo sa estratehikong paghuyang niini. Girepresentahan niya ang interes sa mga monopolyo kapitalistang Amerikano nga nagtinguhang palapdon ang sakop sa impluwensya ug kontrol sa US sa mga tinubdan sa natural nga bahandi, mga ruta sa pamatigayon ug natad sa negosyo sa lain-laing bahin sa kalibutan.

Ang bangis, mangtas ug magun-ubong lakang ni Trump nagtukmod sa malukpanong pagbatok sa iyang paghari. Karon pa lang, paspas nga mikusog ang kasuko sa mga mamumuo ug katawhang Amerikano. Bisan ang mga korte ug ahensya sa gubyerno supak sa tiraniya ni Trump. Ang nagkadaghang mga rali sa lain-laing bahin sa US timailhan sa umabutay nga dakung balod sa protesta nga siguradong molamoy sa rehimeng Trump, sa dili madugay.

Kinahanglang paspas usab nga molihok ang katawhang Pilipino aron suklan ang pagkaitoy sa rehimeng Marcos, babagan ang interbensyon sa US, ug batukan ang pagguyod sa Pilipinas sa mga kagubot nga ginamugna sa US alang sa kaugalingon niining interes, ilabina batok sa karibal niining China. Padilaabon ang diwa sa patriyotismo sa katawhang Pilipino aron iasdang ang gubat sa katawhan aron ipakigbisog ang tinuod nga kagawasan sa nasud, ug tapuson ang kontrol ug dominasyon sa imperyalismong US nga maoy pinakadakung hinungdan sa kalisud ug pag-antus sa katawhang Pilipino. AB

ANG Bayan

Tomo LVI Blg. 4 | Pebrero 21, 2025

Ang Ang Bayan ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray ug Ingles. Nagadawat ang Ang Bayan og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaawhag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan.

Unod

Editoryal: Batukan ang agresibong halimaw nga imperyalistang US 1
USAID, instrumento sa imperyalismong US 3
Mga aksyong gerilya sa Rizal, Mindoro ug Negros 3
Orkidyas para kang Ka Maria Malaya 4
Ang hagit sa kinabuhing pultaym sa rebolusyon 5
Nagkagrabeng paglapas sa tawhanong katungod 6
87th IB, berdugo sa Samar 7
Walay hunong nga kabangis sa 62nd IB sa Negros 8
Kainutil, kahakog, nagpagrabe sa *shear line* 8
Sa mubong pagkasulti 9
Mga protesta 10
"Assumption of Jurisdiction" sa DOLE 10

Ang Ang Bayan ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas

ang.bayan@cpp.ph

USAID, instrumento sa imperyalismong US

Gisuspinde niadtong Pebrero sa presidente sa US nga si Donald Trump ang operasyon sa US Agency for International Development (USAID), National Endowment for Democracy (NED) ug uban pang susamang ahensya. Kini nga mga ahensya direktang gihuptan sa Department of State sa US, ang departamento nga nagdumala sa relasyong panggawas sa imperyalistang estado. Sila ang daluyan sa pondo alang sa mga maka-US nga mga korporasyon, institusyon ug grupo sa sulod ug gawas sa nasud.

Ang suspensyon sa pondo kadungan sa malukpanong pagpanangtang ug reorganisasyon sa burukrasya sibil nga salamin sa nagkagrabeng krisis sa pulitika sa US. Gitukmod kini sa rehimen ni Trump sa katuyoang kontrolon sa iyang pundok ang tibuok burukrasya ug i-reorganisa ang badyet aron magsilbi sa kaugalingon niining oligarkong interes ug ultrakonserbatibong adyenda.

Niadtong 2024, migasto ang US og mga $30 bilyon para sa USAID, gamay ra kaayo (3%) kumpara sa $886 bilyon nga kinatibuk-ang gigasto sa US alang sa depensa ug militar. Instrumento kini sa gitawag nga "soft power" sa US. Ang "soft power" usa ka estratehiya aron impluwensyahan ang mga desisyon sa mga estado ug pamatasan sa mga katawhan, grupo ug organisasyon pinaagi sa malinglahong mga proyekto. Usa kini ka porma sa dili direktang interbensyon, kaysa pagpamugos o kabangis. Gigamit kini kauban ang "hard power" o direkta ug mangtas nga interbensyon, sama sa mga operasyon nga gilunsad sa Central Intelligence Agency. Parehong gigamit sa US ang "soft" ug "hard power" aron paligonon ang imperyalistang gahum ug pagpabilin niini sa hegemonya sa tibuok kalibutan.

Sa milabayng mga dekada, nahimong importanteng instrumento ang USAID sa pagpasiugda sa mga neoliberal nga palisiya sa ekonomiya, pagpakusog sa impluwensya sa kultura sa US, pagpahimulos sa natural nga bahandi sa mga semikolonya, pagduso sa mga proyektong imprastraktura sa benepisyo sa mga korporasyong Amerikano ug pagpalambo sa seguridad ug interes militar sa US. Sa mga nasud nga gustong kontrolon sa US, ilabina sa Latin America, gigamit usab ang mga proyekto niini sa pagpaniktik ug direktang interbensyon sa internal nga mga kalihukan sa mga nasud.

Sa Pilipinas, gakagamit ang USAID ug ang mga pangpahumot nga proyekto niini aron tabunan ang mas malukpanong ayudang militar sa US sa nasud. Sumala sa mga taho, apektado ang ₱4-bilyong kantidad sa mga proyekto sa USAID sa nasud karong tuiga. Kadungan niini nga pondo ang $500 milyon o ₱27.5 bilyon nga ayudang militar nga gitakdang ibubo sa US sa parehong nga panahon.

Sama sa ubang nasud, ang mga programa niini sa Pilipinas nagpakaaron-ingnong nagpasiugda sa "kagawasan," "demokrasya," "tawhanong katungod," "katungong sa kasarian," ug "panginabuhian." Pipila sa pinakadugay nga programa sa USAID gigamit sa pagsumpo sa pagsukol ug kapitulasyon sa pakigbisog sa Bangsamoro sa Mindanao. Ingonman, nag-unang nakabenepisyo sa maong mga proyekto ang mga pribadong Amerikanong kumpanya ug institusyon nga "kaabag" sa ahensya sa pagpatuman.

Sa aktwal, nag-unang ginapondohan sa US ang terorismo sa papet niining estado sa Pilipinas pinaagi sa ayuda, pagbansay, ug indoktrinasyon sa reaksyunaryong hukbo sa kontra-insurhensiya. Ang gipondohan niini mao ang pagsumpo sa progresibo ug patriyotikong mga grupo ug indibidwal nga nagabatok sa imperyalistang dominasyon sa US ug sa papet niining estado. AB

Mga aksyong gerilya, gilunsad sa BHB sa Rizal, Mindoro ug Negros

NAGLUNSAD OG MGA taktikal nga opensiba ang mga yunit sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa milabayng mga semana batok sa mga pwersa sa militar ug magun-ubong konstruksyon sa Rizal, Mindoro ug Negros.

Sa Rizal, gihampak sa BHB-Rizal (Narciso Antazo Aramil Command) ang tropa sa 80th IB niadtong Pebrero 17 sa Sityo Tayabasan, Barangay San Jose, Antipolo City, mga alas-3 sa hapon. Usa ka sundalo ang napatay.

Dugay nang naa sa lugar ang mga tropa sa AFP nga nagsilbing protektor sa magun-ubong Wawa-Violago Dam ug pagkwari nga nagpalayas sa mga mag-uuma ug nagbunga og grabeng kadaut sa kalikupan sa Rizal.

Sa Negros Oriental, gilunsad sa mga Pulang manggugubat ang usa ka punitibong aksyon batok sa makawkawon ug magun-ubong operasyon sa kumpanyang gipanag-iyahan sa dakung kumprador nga pamilyang Limkaichong niadtong Pebrero 8 sa Barangay Aya, La Libertad. Giparalisa sa yunit ang usa ka *dump truck*, usa ka pison, ug duha ka *backhoe* nga gigamit sa pagtukod og kalsada para sa mina ug plantasyon. Gibanabanang ₱20 milyon ang kinatibuk-ang kadaut sa operasyon.

Samtang, pakyas ang miatakeng yunit sa 4th IB nga pulbuson ang giatake niining yunit sa BHB sa Sityo Balugo, Barangay Budburan, Mansalay, Oriental Mindoro niadtong Pebrero 15. Mabayanihong misukol ang mga Pulang manggugubat maong nahimong nakadaut sa mga berdugo. Duha ang patay, lakip na ang kumander sa platun, ug siyam ang nasamdan gikan sa han-ay sa miatakeng kaaway.

Sa wala pa kini, dili moubos sa upat ka sundalo sa 203rd IBde ang kaswalti sa duha ka aktibong depensa sa mga yunit sa BHB-Mindoro (Lucio de Guzman Command) batok sa mga pagpanulong nga gihimo sa militar sa San Jose, Occidental Mindoro ug Mansalay, Oriental Mindoro niadtong Pebrero 11.

Orkidyas para kay Ka Maria Malaya, minahal nga bayani ug manggugubat sa masang dinaugdaug

Pinakataas nga pasidungog ug parangal ang gihatag sa liderato ug tibuok ginsakpan sa Partido Komunista ng Pilipinas, tanang Pulang manggugubat ug kumander sa Bagong Hukbong Bayan, ug tanang mga pwersang rebolusyonaryo sa katawhang Pilipino, kang Ka Maria Malaya (Myrna Sularte), usa sa mga nangulong kadre sa Partido ug minahal nga manggugubat sa dinaugdaug nga masa sa mga mamumuo, mag-uuma, ug katawhang Lumad sa Mindanao.



Si Ka Maria Malaya, 71, mipanaw sa iyang katapusang pakigsangka niadtong Pebrero 12 sa Barangay Pianing, Butuan City, sa usa ka igting nga panagsangka tali sa Bagong Hukbong Bayan ug sa bangis nga mga pasistang pwersa sa 901st IBde.

Kagawad siya sa Komite Sentral ug Kawanihan sa Pulitika. Myembro usab siya sa Komisyon sa Mindanao ug mibarog isip kalihim sa Rehiyunal nga Komite sa Partido sa Northeast Mindanao sulod sa kapin duha ka dekada. Nagsilbi usab siya isip tigpamaba sa National Democratic Front sa Northeast Mindanao.

Nagdaku sa Bayugan City, Agusan del Sur si Ka Maria sa usa ka pamilya nga hatungang mag-uuma. Nakahuman siya sa kursong agroteknolohiya sa usa sa mga unibersidad sa Butuan. Gibiyaan niya ang relatibong kumportableng kinabuhi aron walay pagpanuko nga mag-alagad sa masang dinaugdaug ug pinahimuslan. Misulod siya sa Partido niadtong 1977, atol sa mangitngit nga pasistang paghari sa diktador nga si Marcos.

Sa milabayng lima ka dekada, nagpatuman siya sa lain-laing mga tahas, lakip ang pagpangulo sa rebolusyonaryong gimbuhaton sa mga syudad ug kabukiran, pareho sa kasadpan ug sidlakang-amihanan Mindanao.

Wala sukad mihupas ang iyang barugan alang sa rebolusyonaryong katuyuan. Walay hunong siyang mipatuman sa iyang mga katungdanan isip kadre sa Partido ug lider sa Bagong Hukbong Bayan, bisan dihang nasuta nga siya adunay kanser, nga duha ka dekada niyang gipatigbabawan pinaagi sa disiplinadong pagkaon ug pagtambal.

Kugihang estudyante si Ka Maria Malaya sa Marxismo-Leninismo-Maoismo. Matinud-anon niyang gipatuman ang mga prinsipyo, pulisiya, ug programa sa Partido ngadto sa mga konkretong kundisyon sa katawhan sa Northeastern Mindanao. Sa samang panahon, nagtuon usab siya bahin sa mga rebolusyonaryong kasinatian sa Vietnam, China, ug uban pang mga nasud, bisan sa uban pang mga rehiyon sa nasud.

Sulod sa daghang katuigan, nahimong lig-on niyang katimbayayong ang iyang bana, ang kanhing tigpamaban sa BHB nga si Ka Oris, diha sa pagpangulo sa Partido ug BHB sa pagkab-ot og rebolusyonaryong mga kalampusan alang sa malungtarong gubat sa katawhan. Usa siya sa labing lig-ong haligi sa Ikaduhang Bantugang Kalihukang Pagtul-id niadtong 1992, nga iyang gipasiugdahan ug gipatuman nga walay pagduha-duha.

Si Ka Maria Malaya nahimong usa sa maayo kaayong kadre militar. Gisiguro niyang kanunayng kumprehensibo ang pag-uswag sa gubat sa katawhan sa Northeast Mindanao. Ilalum sa lig-ong pagpangulo ni Ka Maria Malaya, nag-asdang ang BHB ug katawhan sa walay hunong nga pagbatok sa mga magun-ubon ug mapahimuslanong mga kumpanya sa mina, mga plantasyon, ug mga proyektong ekoturismo nga nagpalayas sa masang anakpawis gikan sa ilang mga komunidad, ug nagaguba sa kinaiyahan.

Iyang gisilsil sa BHB ang dili matay-og nga determinasyong suklan ang tanang porma sa pagpangdaugudaug ug kab-oton ang hustisya sa tanang krimen nga gihimo sa mga pasista batok sa katawhan.

Mitabang siya sa pagpalagsik ug pag-organisa sa pakigbisog ng masang lumad nga Manobo sa pagpanalipud ang ilang yutang kabilin, ug pagbatok nagkagrabeng agresyon sa mga "proyektong panglamboan." Tungod niini, gikasilagan siya sa dagkung burgesyang kumprador ug mga multinasyunal nga korporasyon, nga naghatag og pondo aron armasan ug bansayon ang armadong pwersa sa kaaway ug mga grupong paramilitar aron batukan ang BHB, ug "patyon" si Ka Maria Malaya.

Kung mapahulay, nagakuha si Ka Maria Malaya og mga litrato sa matahum nga orkidya ug bulak, nga maoy naghatag og kamabulukon sa tunga-tunga sa lunhawng kalasangan ng mga kampong gerilya.

Sama nga midagayday ang dugo sa mga rebolusyonaryong bayani sa mga ugat ni Ka Maria, karon nagadagayday ang iyang dugo sa mga ugat sa bag-ong henerasyon sa mga kadre sa Partido ug Pulang manggugubat. Sila determinado sama ni Ka Maria Malaya kaniadto nga ipadayon ang gubat sa katawhan gikan sa usa ka yugto hangtud sunod pa, padulong sa hingpit nga kadaugan.

Kinutlo gikan sa parangal sa Komite Sentral sa Pilipinas kang Ka Maria Malaya, Pebrero 14, 2025. AB

Koresponsal

Ang hagit sa kinabuhing pultaym sa rebolusyon

Unang nahigmata si Loren, usa ka batan-ong babaye, sa panahon sa pandemya. Daku ang iyang kasuko sa gipahamtang nga *lockdown* sa rehimeng Duterte nga nakahasol sa mahinungdanong mga panghitabo sa iyang kinabuhi, sama sa pagmartsa sa iyang paggradwar sa *senior high school* ug pagselebrar sa iyang ika-18 nga adlawng natawhan. Nawad-an og trabaho ang iyang mga ginikanan, ug namatyan ang ilang pamilya tungod kay wala silay ikabayad sa ospital.



"Imposible nga dili ko mahigmata sa niadtong panahona," saysay siya. Pirme siya sa *social media* ug nakasubaybay sa mga *post* ni Chad Booc, usa ka aktibistang magtutudlo. Gikan sa mga *online* nga diskusyon, iyang naamgohan ang kamahinungdanon sa pag-apil sa mga organisasyong masa sa mga batan-on nga sama niya napukaw sa lainlaing mga isyu sa nasud.

"Nahimo kong tambay sa Discord ug uban pang *online* nga panagtigum," saysay pa niya. Apan taliwal sa iyang interes, adunay mga higayon nga mihunong siya sa pagpangutana bahin sa sistema sa katilingban. Mibalik ang iyang kalagsik dihang nabalitaan niya ang makalilisang nga pagpatay kang Booc ug uban pa sa giilang New Bataan 5.

"Naghilak ko, nasuko ug walay hunong nga nagbasol sa pasistang rehimen tibuok adlaw human makumpirma ang nahitabo kang Teacher Chad," paghinumdum niya. "Dili nako maagwanta nga ako ra ang magdala sa kasubo ug kapungot, migawas ko sa kadalanan, bitbit ug gisinggit ang panawagan alang sa hustisya sa hinungdan nganong ako nahimatngon ug milihok."

Sukad niadto, wala na siya mawala sa kadalanan. Mibalik siya sa pagka-estudyante sa Pambansa Demokratikong Paaralan. Miapil siya sa mga pinakilab nga protesta.

Sa pag-abli sa mga eskwelahan, misulod siya sa usa ka unibersidad isip "iskolar sa paryente." Giatubang niya dinhi ang isyu sa taas nga gasto sa edukasyon ug pagpasagad sa estado sa iyang sektor. Tungod niini, naningkamot siya sa pag-organisa sa hanay sa sama niyang estudyante.

"Dili basta-basta ihatag sa mga anaa sa poder ang angay sa kabatan-onan," matud niya. Iyang napamatud-an kini sa dihang wala maproseso ang iyang aplikasyon alang sa tabang pinansyal sa iyang katapusang tuig sa kolehiyo. "Kinahanglan kong magpakilimos aron makahuman sa akong pagtuon o kaha makigkompetensya sa libu-libong mga estudyante nga naglaum nga makasulod sa mga pampublikong unibersidad."

Bisan pa niini, naghunahuna gihapon siya nga makagradwar tungod kay usa na lang ka tuig ug aduna na siyay diploma. Apan naamgohan usab niya nga dili niya kinahanglan ang diploma aron usbon ang paantus nga sistema ug pyudal-patriyarkal nga katilingban nga dobleng nagpahimulos sa mga kabatanan-onang babaye nga sama niya.

"Pasiaw nako sa akong mga kauban nga dili nako kinahanglan ang diploma sa kolehiyo kung ako man 'nakagradwar sa PADEPA' ug padayon nga nagtuon sa teorya ug praktika," matud niya.

Sa iyang kasinatian, ang kinabuhing pultaym sa kasyudaran nagpasabot sa adlaw-adlaw nga pagsalikway ug pagpili nga patigbabawang ang naandang burgis nga kultura.

"Dili na ko nagauban sa paglingawlingaw sa akong mga higala," paambit ni Loren nga kaniadto hilig mag-*vape* ug mogamit og mga *app* sa *smartphone* alang sa pagpangita og uyab. "Mas uhaw na ko sa pagkat-on sa mga teorya ug pagtuon sa Marxismo-Leninismo-Maoismo ug magtudlo og PADEPA, moapil sa mga protesta unsama kini ka sayo, makigsandurot sa umahan ug pabrika ug moadto sa mga eskwelahan aron mamukaw, mag-organisa ug magpalihok."

Adunay mga panahon nga gusto na niyang undangan ang iyang tahas. Aron patigbabawan kini, mikutlo siya og mga leksyon kung paunsa nalabngan ang maong mga kontradiksyon sa ubang mga kauban. Iyang gihunahuna ang kadugayon sa rebolusyon, daghan na ang naghalad sa ilang kinabuhi. Taliwala niini, daghan usab ang nagpabilin bisan sayod silang dili nila makita ang kadaugan. Daku ang iyang pagdayeg sa mga kauban nga nagpasiugda sa nasudnong demokrasya alang sa ilang mga anak, apo, ug ang nahabiling handumanan ug tampo sa mga kaubang martir.

"Maulaw ko sa akong organisador nga si Teacher Chad nga usa sa liboan ka mga biktima sa pasistang rehimen," siya miingon. "Dili ko perpekto nga aktibista ug organisador, apan dili ko mapuul o mohunong sa pagkat-on, pagtudlo, pagtul-id, pag-abante, paghigugma ug pagpakigbisog."

Karong tuiga, subling nag-atubang si Loren sa sangingdalan—kung magpadayon ba siya isip pultaym sa kasyudaran, o moadto na sa kabukiran. AB

Koresponsal

Nagkagrabeng paglapas sa mga katungod sa mga bata ilalum sa rehimeng Marcos

Gipanghimakak ug gikundena sa Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (Makibaka) ang bag-o lang nga pamahayag sa rehimeng Marcos nga mahimo nang tanggangon ang Pilipinas gikan sa listahan sa pagsubaybay sa UN Special Representative of the Secretary-General (SRSG) on Children ang Armed Conflict o mga batang anaa sa lugar nga langkub sa armadong panagbangi. Matud sa Makibaka, haw-ang ang giingon ni Marcos nga nahimong malampuson ang iyang gubyerno sa pag-atubang sa mga isyu sa mga bata sama sa *child labor*, kabangis batok sa mga bata, *trafficking*, pagkabansot (*stunting*), ug bisan ang pagsulbad sa kalisud nga ugat sa gubat.



Gitambagan sa Makibaka ang UN-SRSG nga mas lalum nga susihon ang mga gisumiteng report sa rehimeng Marcos. Matud nila, malinglahon ug mausa-ka-bahin kini nga mga report nga nagtinguhang itago ang nagkalain-laing kabangis ug paglapas sa katungod sa mga bata, sa ilang mga pamilya ug mga komunidad, nga nakigbisog ug nakiggubat tungod sa nagkagrabeng kalisud. Ang reyalidad, dili "kampeon" sa proteksyon sa mga bata ang rehimeng Marcos, kundili numero unong tiglapas sa ilang mga katungod.

Sa report sa Ang Bayan, dili moubos sa 1,267 ka kaso sa paglapas sa tawhanong katungod diin nalambigit ang mga bata sukad nga makalingkod si Ferdinang Marcos Jr niadtong Hunyo 2022 hangtud Enero 28 karong tuiga. Lakip dinhi ang mga kaso sa pagpatay, pakyas nga pagpatay, pagdagit, tortyur, iligal nga pag-aresto ug detensyon sa mga menor-de-edad ug mga bata. Biktima usab sila sa pagpamomba, istraping, pugos nga pagpalayas, blokeyo sa pagkaon, pagpamig-ot ug intimidasyon ug okupasyong militar. Kining tanan lapas sa internasyunal nga makitawhanong balaod, ug sa espesyal nga mga proteksyon alang sa mga bata, ug mga bag-ong gipanganak ug ilang mga nagpasusong inahan.

Napulo ka bata ang walay kalooy nga gipatay sa mga sundalo sa AFP ug gipagawas nga napatay sa mga engkwentro tali nila ug mga yunit sa Bagong Hukbong Bayan (BHB). Lakip dinhi ang 9-anyos nga si Kylene Casao sa Batangas, 17-anyos nga si Argie Salvador sa Camarines Norte ug ang 16-anyos nga si Eusibio Cranzo (Kuni Cuba) sa Sultan Kudarat. Sa Negros, gimasaker sa 94th IB ang pamilyang Fausto, lakip na ang 11-anyos nga si Raben ug 15-anyos nga si Ben, ingonman ang pagpatay niini sa 16-anyos nga si Everly Kee, uban ang iyang 5-buwang mabdos nga inahan.

Sa Masbate, walay kaluoy nga gipatay ang 17-anyos nga si Carling Belan ug ang 14-anyos nga si JP Osabel sa magkabulag nga insidente. Pareho silang giakusahang mga Pulang manggugubat sa mga sundalo. Sa Samar, duha ka bata ang basta-basta na lang gipusil sa 73rd IB dihang ila kining nasugatan sa lasang. Sa Samar usab, dungan nga gipatay sa mga berdugo sa 63rd IB si Ronie Obiado ug ang iyang 2-ka-tuig nga apo nga si Intoy. Sa Oriental Mindoro, usa ka bata sa pamilyang Inyab ang gipatay samtang nag-operasyong kombat ang mga berdugong sundalo. Padayong gipanghimakak sa mga pamilya, higala ug katagibaryo ang bakak sa AFP nga adunay kalambigitan sa BHB ang mga biktima.

Trenta ka bata ang biktima sa pagdagit, sulayng pagdagit ug iligal nga detensyon. Lima kanila mga bag-ong panganak. Usa dinhi si Baby Rhea, anak sa mga Pulang manggugubat, nga gikidnap gikan sa 47th IB aron pugson ang iyang mga ginikanan nga mosurender. Ingon usab ang tuyo sa mga berdugo sa pagkidnap kang Baby Marx sa Negros. Sa Samar, duha ka bag-ong panganak ang sikretong gipriso sa kampo sa 8th IB uban ang ilang mga inahan aron pasurenderon ang ilang mga amahan nga giakusahang manggugubat. Samtang, gisulayan apan napugngan sa mga tagabaryo ang pagkidnap sa mga sundalo sa usa ka bata human iligal nilang giaresto ang iyang inahan sa Masbate. Pito usab ka menor-de-edad ang gidakop ug gihimong "hostage" sulod sa kampo militar para gamitong paon sa ilang mga paryente nga giakusahang manggugubat.

Dili luwas ang mga bata sa tortyur sa mga sundalo. Sa Samar, duyog nga gibulad sa adlaw ang duha ka menor-de-edad nga anak ni Tipano Rotamula human siya gipasanginlan sa sundalo nga apil siya sa ambush sa BHB. Sa Surigao, gikulata sa mga sundalo ang duha ka bata nga silang Archie ug Dennis uban ang laing sakop sa pamilyang Montenegro sa pagtoo nga sila misuporta sa rebolusyonaryong kalihukan.

Liboan ka mga bata nakasinati og troma ug kahadlok tungod paturagas nga pagpamomba, pagpangistraping ug pagpanganyon sa Samar, Negros, Ilocos, Agusan, Cagayan, Aurora, Kalinga, Bukidnon, Abra, Iloilo, Camarines Sur, Quezon, Surigao, Nueva Ecija ug Mindoro.

Sundi sa panid 7

87th IB, Berdugo sa Samar

Padayon ang pagsabwag og terorismo sa 87th IB sa mga lungsod sa Samar. Ang labing ulahing krimen niini mao ang pagpamusil ug pagpatay sa mag-amahang mag-uuma sa Santo Niño, Paranas, Samar niadtong Pebrero 5. Sama sa ubang mga kaso, gipagawas nilang mga Pulang manggugubat sa Bagong Hukbong Bayan ang duha aron tabunan ang ilang krimen ug ang ilang tulubagon sa internasyunal nga makitawhanong balaod.

Padulong ang mag-amahang Renato at Reymark Gabac sa ilang umahan sa alas-8 sa buntag aron atimanon ang ilang kabaw dihang masugatan sila sa mga sundalo. Sumala sa mga residente, naalaan sa mga sundalo nga mga Pulang manggugubat ang duha human sa usa ka panagsangka niadtong Pebrero 5 sa alas-4:20 sa kaadlawon sa layong bahin sa utlanan sa Barangay Santo Niño ug Barangay Maylobe.

Bag-o lang nakabalik si Renato sa Samar gikan sa pipila ka panahon nga pagpuyo sa Maynila. Mibiya siya sa isla tungod kay gipugos siya sa 87th IB nga mahimong asset-paniktik sa ilang barangay batok sa hukbong bayan.

"Walay kaulaw nga gipasigarbo nila ang ilang kalampusan bisan pa nga klaro kaayo bisan sa litrato nga sila mismo ang mikuha nga sundang ra ang dala sa mag-amahan," pamahayag sa BHB-Western Samar. Gibistihan pa sa mga sundalo ug giilisan ang sinina sa mag-amahan nga sumala sa mga taga-barangay, dili kadto ang ilang sinina sa pagbiya nila sa ilang balay.

Layo sa nahitaboan sa panagsangka ang lugar sa mga Gabac, sumala sa BHB-Samar. Tinuyo nga gipatay ang duha sa kasuko sa mga sundalo tungod sa sunod-sunod nilang kapakyasan sa serye sa pag-atake ug engkwentro sa mga yunit sa BHB sa unang semana sa Pebrero. Sa taho sa yunit, napakyas ang usa ka kumpanya sa 82nd DRC sa pagpuo sa usa ka grupo o tim sa BHB sa Barangay Calapi, Motiong niadtong Pebrero 1. Sumala sa BHB-Western Samar, epektibong nakapanalipud ang mga Pulang manggugubat diin usa ka upisyal sa DRC ang napatay samtang luwas nga nakaatras nga walay kaswalti ang grupo.

Luwas usab nga nakaatras ang yunit sa BHB-Western Samar sa nahitabong panagsangka niadtong Pebrero 5. Sa kapungot ug kasuko sa militar, nagpabuto kini og 17 ka bala sa mortar sa tinguhang maigo ang yunit sa BHB.

Dili kini ang unang higayon nga gikanyon sa 87th IB ang mga lungsod sa Samar. Niadtong Septyembre 2023, usa ka semana niining gibombahan ang mga barangay sa San Nicolas ug Aguingayan sa San Jose de Buan nga naghatag og kadaot sa mga lumulupyo sa baryo. Dungan sa terorismo ang pagdili sa mga mag-uuma nga moadto sa ilang mga umahan. Bisan ang mga eskwelahan napugos pagsira tungod niini. Sumala sa mga lumulupyo, mas maayo pa ang ilang kahimtang kung moatake ang mga insekto ug ilaga, tungod kay bisan gamay, aduna pa silay maani. Apan kung ang 87th IB ang moatake, grabeng kagutom ang ilang matagamtaman.

Laing pagpamomba ang gitaho sa mga residente sa Sityo San Pedro, Barangay 3, San Jose de Buan, Samar niadtong Hunyo 2024. Kontraatake kini sa militar human mapatyan og usa ka sundalo sa operasyong haras sa BHB-Western Samar. Tungod sa pagpanganyon ug sa gipahamtang nga pagdili sa militar, kadaghanan sa mga mag-uuma wala na nakaugmad sa ilang kaingin. Ang uban napugos sa pagbakwit sa kahadlok nga maigo sa mga bomba. Gawas sa pagpanganyon, nangawat usab ang mga sundalo og mga hayop ug pagkaon sa mga mag-uuma.

Tungod sa grabeng perwisyong gihatag sa 87th IB, nagkahiusa ang mga residente sa maong sityo aron iduso ang pagpalayas sa mga sundalo nga nagkampo sa ilang lugar.

Nagpaabot og pahasubo ang BHB-Western Samar sa mga pamilya sa mag-amahang Gabac ug uban pang mga biktima sa 87th IB. Gisaad niini nga moabot ang panahon nga pagabayron sa rebolusyonaryong kalihukan ang bangis nga 87th IB sa ilang makalilisang nga krimen batok sa katawhan. AB

Gikan sa panid 6

Gamit ang pinakabag-o ug pinaka-*high-tech* nga eroplanong iggugubat, howitser ug *drone* gigun-ub sa pagpamomba sa sibilyang komunidad sa mga lumad ug mag-uuma. Apektado usab bisan ang pagtuon sa mga bata tungod kay napugos ang lokal nga gubyerno nga isuspinde ang klase sa mga lugar asa subsub ang pagpamomba ug militarisasyon.

Dili luwas ang mga bata sa mga komunidad sa mag-uuma nga kanunay adunay hulgang atakehon sa mga gwardya sa mangilugay og yuta uban ang pulis ug militar. Lakip dinhi ang mga bata sa Hacienda Yulo, Lupang Ramos, mga umahan sa Bulacan ug daghan pang uban.

Dili usab luwas ang mga bata sa komunidad sa mga mamumuo ug mala-proletaryado sa kasyudaran sa lain-laing porma sa pagpahasi. paghanghulga, pagpangdagit ug pagpatay. Sa rekord sa AB, dili moubos sa tulo ka komunidad ang nakasinati og bangis nga demolisyon. Usa niini demolisyon sa Quezon City aron hatagag dalan konstruksyon sa *parking lot* sa pangpublikong ospital nga pangbata nga nagresulta pagtulog sa mga bata sa kadalanan.

Timailhan ang kaylap nga paglapas sa tawhanong katungod sa mga bata, ug sa katawhan sa kinatibuk-an, nga makanunayon ang kampanya sa pagpanumpo sa rehimen sa ngalan pagbuntog sa rebolusyonaryong kalihukan ilabina sa kabanikanhan. AB

Walay hunong nga pagpang-hasi sa 62nd IB sa Negros

Gidagit ug tinuyong gipatay sa mga sundalo sa 62nd IB ang mag-uuma nga si Rolito Tanillo sa Barangay Tala-on, La Libertad, Negros Oriental niadtong Pebrero 10, alas-7 sa gabii. Matud sa taho, gikuha siya sa mga sundalo gikan sa iyang balay ug gidala sa laing lugar aron patyon.

Gipagawas sa mga sundalo nga napatay siya sa engkwentro sa Bagong Hukbong Bayan (BHB). Paturagas silang nagpabuto aron ingnong adunay engkwentrong nahitabo, nga nagbunga og grabeng kahadlok sa mga residente.

Pipila ka adlaw sa wala pa ang pagpatay, iligal nga nangdakop ang 62nd IB og mga sibilyan niadtong Enero 29 ug 31 sa Central Negros.

Sa Barangay Linantuyan, Guihulngan City, Negros Oriental, gidakop ang 70-anyos nga si Naring Remasog sa dili klarong basehan. Hangtud karon, dili matino sa pamilya kung asa gidala sa mga sundalo ang biktima ug unsa ang iyang kahimtang

Sa Barangay Santol, Binalbagan, Negros Occidental, gidakop si Bobet Carillo niadtong Enero 29. Gipakalot og yuta sa ilalum sa ilang balay ang iyang asawa ug anak aron kuno pangitaon ang armas nga gitago didto ni Carillo. Gawas niini, pugos nga gipagiya si Carillo sa operasyong kombat sa kasikbit nga mga lungsod duul sa Binalbagan.

Niadtong Pebrero 18, gitaho sa mga residente ang pagdagsa sa mga Scout Ranger sa 79th IB sa Hacieda Tres Hermanos sa Barangay Luna, Cadiz City. Gisulod nila ang balay sa lider sa asosasyon ug giinteroga.

Pagpamig-ot. Sa Cordillera, gipasakaan og reklamong paglapas sa "terrorism financing" ang tigpamaba sa Kilusang Mayo Uno- Cordillera nga si Mike Cabangon. Niadtong Pebrero 5, nakadawat siya og usa ka reklamo gikan sa pulis batok kaniya alang kuno sa duha ka insidente nga may kalabutan sa "terrorism financing."

Si Cabangon ang ika-12 nga progresibong indibidwal sa Northern Luzon nga gipasakaan og hinimo-himong reklamo bahin sa *terrorism financing*.

Sa Iloilo, gitaho sa Anakbayan-West Visayas State University (WVSU) ang pagkumpronta ngadto usa ka myembro sa Student Intelligence Network (SIN) ilalum sa Reserve Officer Training Corps (ROTC) nga nagpakaaron-ingnonng estudyante sa unibersidad ug naniktik sa ilang organisasyon. Miangkon ang maong indibidwal sa iyang gihimo nga pagpaniktik batok sa mga myembro sa Anakbayan-WVSU sa mando sa ROTC.



Kainutil, kahakog, nagpagrabe sa epekto sa *shear line*

GIPANGHIMARAUT PAG-AYO SA People Surge, usa ka alyansa sa mga nakaluwas sa katalagman, ang pagkainutil sa rehimeng Marcos nga hatagag proteksyon ang mga bulnerableng komunidad sa panahon sa mga bagyo ug ulan nga dala sa *shear line*. Gimakmak usab niini ang pagpabor sa rehimen sa magun-ubong mga proyekto ug operasyon sa mina, kwari, ug kumbersyon sa yuta nga nagpagrabe sa mga kadaut sa pagbaha ug pag-ulan. Giduso nila nga kinahanglang hatagan og hustisya ug kumpensasyon ang mga nakaluwas sa mga katalagman ug ihunong ang mga nahisgutang magun-ubong operasyon.

Sukad Enero, daghang barangay sa Samar, Davao, mga rehiyon sa Camarines, Cagayan, ug uban pang mga prubinsya ang nalubog sa baha tungod sa dugay ug kusog nga ulan nga dala sa *shear line*. Ang *shear line* mao ang panagbangga sa lainlaing katulin, direksyon, ug temperatura sa hangin nga nagresulta sa pag-ulan.

Bag-ohay lang, gilubog sa mga ulan ang mga barangay sa mga rehiyon sa Calabarzon, Western Visayas, ug Central Visayas nga nakahatag og kadaut sa 850,000 ka mga indibidwal. Lakip sa mga nabalita ang grabeng pagbaha sa Puerto Princesa City ug uban pang mga lungsod sa Palawan, diin lima ang namatay.

Kulang kaayo ang gipanghatag sa estado nga ₱65 milyon nga hinabang kumpara sa kadaku sa kadaut, sumala sa grupo. Dili niini kayang subling tukuron ang mga balay, ibalik ang mga nawalang pananum, o tubagon ang troma nga gibunga niini sa mga komunidad sa ka gamay sa maong kantidad.

Panawagan sa alyansa nga magbaton og kumprehensibong plano sa katalagman aron hatagag prayoridad ang labing bulnerableng mga lugar ug mga programa sa panginabuhian sa mga apektadong mga komunidad. Kinahanglan usab nga papanubagon ang mga upisyal sa lokal ug nasyunal nga napakyas sa panalipdan ang ilang mga lumulupyo, tungod kay ang ilang pagpasagad nagpagrabe sa kadaut sa katalagman.

SA MUBONG PAGKASULTI



4,000

tonelada sa **sibuyas** ang gitugutang i-import atol sa ting-ani. Giila kini sa mga mag-uuma nga pagpanabotahe ni Marcos sa produksyon sa lokal nga sibuyas.



17%

gihagba sa baligya sa **humay** niadtong Enero human miarangkada ang importasyon sa bugas nidtong 2024. Pinakaubos ang palit sa Calabarzon, sa abereyds na ₱17.41/kilo kumpara sa nasudnong abereyds nga ₱20.70/kilo.

Gikan sa: Philippine Statistics Authority



₱4B

pondo sa **USAID** nga nakagahin alang sa mga maki-US nga organisasyon ug institusyon sa Pilipinas nga gisuspinde ni US Pres. Donald Trump og 90 ka adlaw.



1 Beechcraft King Air 300

eroplanong pang-espiya sa US ang nabugsok sa Ampatuan, Maguindanao del Sur niadtong Pebrero 6, layo sa giingong "hotspot" sa bangi sa Pilipinas sa China, nga gihimong palusot sa US sa presensya niini sa nasud.

7,210

patay na nga sundalo

ang padayong "gadawat" og pensyon nga mokabat sa ₱615 milyon niadtong 2023.

Gikan sa: Commission on Audit

714%

gisaka sa presyo sa *diesel* sukad gipatuman ang Oil Deregulation Law niadtong Marso 1998 hangtud Enero 2025 o 27 ka tuig, samtang 563% usab ang giusbaw sa presyo sa gasolina sa parehong panahon.

Gikan sa: Paaralang Medardo Roda ng Piston

62%

sa ginsakpan sa 126 organisasyong makitawhanon ug sibiko ang na-*redtag* niadtong milabayng tuig,

57% kanila ang gipailalum sa pisikal nga sarbeylans ug 17% ang nag-atubang og kasong "terrorism financing" isip porma sa pagpamig-ot ug pagpanghadlok sa estado, aron pugos silang pahunungon sa ilang gimbuhatong *humanitarian*.

Gikan sa: Council of People's Development and Governance/National Union of People's Lawyers

55%

o 86 sa 156 nga rehistrado sa eleksyong *party-list* mga partido sa mga dinastiyang pulitikal, dagkung negosyo ug militar o pulis; nagaatubang sa mga kaso sa korapsyon, adunay dili kasaligang adbokasiya o di kaha walay gipublikong igong impormasyon

Gikan sa: Kontra Daya



Mga protesta batok sa pagtaas sa matrikula sa Panay. Nagprotesta ang mga estudyante gikan sa lain-laing pribadong unibersidad niadtong Pebrero 14 aron supakon ang planong pagtaas sa matrikula ug uban pang bayronon. Gipangunahan ang protesta sa Kabataan Partylist-Panay.

Mga Protesta batok sa pagpanangtang sa Cebu. Nagpiket ang mga grupo sa mamumuo ug myembro sa Makabayan Coalition niadtong Pebrero 13 aron iprotesta ang nagkagrabeng pagpanangtang ug kontraktwalisasyon sa prubinsya. Sa wala pa kini, nagpahigayon og protesta ang mga mamumuo sa Coca-Cola Cebu atubangan sa planta niini sa Mandaue niadtong Pebrero 10, sa adlawng gitangtang sa kumpanya ang 200 ka mga mamumuo.

Sayaw batok sa pasismo. Gipasiugdahan sa Gabriela ang tinuig nga pagsayaw aron dumdumon One Billion Rising (OBR) sa Mendiola sa Manila niadtong Pebrero 14. Karong tuiga, nakatutok ang kampanya sa OBR sa pagbatok sa pasismo sa lain-laing bahin sa kalibutan, lakip ang mga gubat nga gipasiugdahan ug gisulsulan sa US ug pasismo sa mga estadong gipundohan sa US.

Bugas lamang ang nagmahal. Nagprotesta ang mga mag-uuma nga gikan pa sa Bulacan, Rizal, Laguna ug Tarlac sa atubangan sa Department of Agriculture aron sa pagpanawagan pag-usab sa pagbasura sa Rice Liberalization Law, nga unang gipatuman niadtong Pebrero 14, 2018.

Antiqueño kontra-mina. Gilunsad sa gatusan ka Antiqueño ang koalisyong AMLIG Antique Alliance niadtong Pebrero 11 aron batukan ang gikatahong pagdeklarar sa estado sa 3,715 ka ektaryang yuta sa 16 ka barangay sa Patnongon, San Remigio, Valderrama ug Sibalom sa Antique isip mga lugar sa mina.

5-ka-tuig nga prangkisa sa dyip, ibalik. Nagtapok atubangan sa LTFRB ang mga myembro sa Piston niadtong Pebrero 10 aron iduso ang pagbalik sa 5-ka-tuig nga indibidwal nga prangkisa sa mga drayber ug opereytor. Nagsumite usab sila og petisyon nga adunay pirma sa kapin sa 30 ka organisasyon sa mga drayber sa dyip alang dinhi.

Tangtangon ang buhis sa lana. Nagprotesta ang Piston ug uban pang demokratikong grupo atubangan sa Petron Philcoa sa Quezon City niadtong Pebrero 10, dungan sa ika-27 nga anibersaryo sa Oil Deregulation Law. Gitugutan niini nga balaod ang walay hunong nga pagtaas sa presyo sa lana. Panawagan nila ang pagtangtang sa VAT ug *excise tax* sa mga produktong petrolyo nga pabug-at pareho sa mga drayber ug komyuter.

"Assumption of Jurisdiction" sa DOLE sa welga sa Nexperia, instrumento sa kapitalista

GIBUTYAG SA Department of Labor and Employment (DOLE) ang pagkamaka-kapitalista niini sa pagpagawas og kautusang "assumption of jurisdiction" o AJ niadtong Pebrero 5, sa ginaatubang nga pakigbisog sa mga mamumuo ug unyon sa Nexperia Philippines Inc. Pinaagi sa AJ, epektibong gipugngan sa DOLE ang planong welga nga giandam sa mga mamumuo nga gipangunahan sa Nexperia Philippines Inc Workers' Union-National Federation of Labor Unions-Kilusang Mayo Uno (NPIWU-NAFLU-KMU).

Ang AJ usa ka kamanduan nga gipagawas sa kalihim sa DOLE sa mga panagbangi sa trabaho sa mga industriyang giilang "mahinungdanon sa nasudnong interes." Awtomatikong pugngan niini ang bisan unsang welga o *lockout*, ug obligahong mobalik dayon sa trabaho ang mga mamumuo ug ipadayon ang operasyon sa kumpanya. Pinaagi sa AJ, mahimong gamiton sa DOLE ang mga pulis ug militar aron sumpuon ang mga mamumuong mosupak niini nga kamandoan.

Sunod-sunod nga mga piket ug rali ang gihimo sa NPIWU niining Pebrero aron batikuson ang AJ. Singgit nila nga diha-diha dayong ibasura ang AJ ug atubangon sa Nexperia ang dugay nang reklamo sa mga mamumuo. Kahinumduman nga mibutar ang kadaghanan sa mga myembro sa NPIWU-NAFLU-KMU niadtong Disyembre 20, 2024 aron ikasa ang welga human sa usa ka tuig nga pagdelatar sa kumpanya sa negosasyon ug *deadlock* sa negosasyon alang sa bag-ong *collective bargaining agreement* (CBA). Kini usa usab ka pagbatok sa iligal nga pagpanangtang ug pagsipa sa trabaho sa upat ka upisyal sa unyon lakip na ang presidente niini niadtong Disyembre 17, 2024.

Sumala sa Center for Trade Union and Human Rights (Philippines), lapas ang AJ sa katungod sa mga mamumuo nga makipagnegosasyon alang sa CBA ug katungod nga magwelga. Aduna nay hukum ang International Labour Organization Committee of Experts on the Application of Conventions (ILO CEACR) nga nag-ingon nga lapas ang AJ sa ILO Conventions 87 ug 98 sa katungod sa kolektibong pakig-negosasyon ug katungod magwelga.

Ang Nexperia kabahin sa multinasyunal nga kumpanya nga nagamugna og mga *semiconductor chip* nga ginagamit sa mga sakyanan, *cellphones*, ug uban pa. Lakip sa mga kliyente niini ang Bosch, Continental, Denzo, Huawei, Neltz, Tesla, Xiaomi ug Samsung.

Sa kasamtangan, nakahimo ang Nexperia Philippines og pito ka milyong *chip* matag adlaw. Lakip kini sa kapin 90 bilyon nga *semiconductor chip* nga namugna matag tuig. Niadtong Pebrero, nagreport ang kumpanya og kinatibuk-ang kita nga $12.61 bilyon para sa 2024.

Ang Nexperia kaniadto mao ang Phillips Semiconductors, usa ka dakung kumpanya nga nakabase sa The Netherlands. Gibaligya kini sa mga Dutch nga tag-iya ngadto sa mga Amerikano nga mamuhunan niadtong 2016 ug nahimong NXP Semiconductors. Niadtong 2017, nabaligya kini ngadto sa WingTech, usa ka kumpanyang Chinese nga adunay bahing kontrol sa estado sa China. Aduna kini mayor nga mga upisina sa The Netherlands ug China.